

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/46/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123204422
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123204422.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, XXX XX A., 2/ D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX A. obaja právne zastúpení: JUDr. Daniel Tarbaj, advokát, so sídlom Zámocká 525/28, 091 01 Stropkov, IČO: 53 450 345, proti žalovanému: EOS KSI Slovensko s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739 o vydanie bezdôvodného obohatenia takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom sumu 224 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5% ročne z tejto sumy od 11.5.2023 do zaplataenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovia majú voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa žalobou doručenou súdu dňa 3.5.2023 domáhali vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 224 eur, pričom žalobu odôvodnili tým, že 16.10.2014 uzatvorili s právnym predchodcom žalovaného (E. E., F.) zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXX na sumu 2.000 eur. Konštatovali, že rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 20Csp 18/2022-227 z 29.7.2022 bola žaloba v tomto konaní žalovaného proti v tomto konaní žalobcom o zaplataenie sumy 1.280,54 eur z totožnej zmluvy zamietnutá, pričom poskytnutý úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Poukázali na to, že žalovanému uhradili nad sumu poskytnutej istiny 2.000 eur sumu 224 eur.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. V písomnom podaní zo dňa 24.5.2023 dôvodil, že žalobcovia neuniesli dôkazné bremeno, pričom predmetná zmluva nebola vo výroku rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 20Csp 18/2022-227 z 29.7.2022 určená za neplatnú. Konštatoval, že mu v tomto pôvodnom konaní nebolo umožnené preukázať dostatočné skúmanie bonity. Žalovaný sa nemohol obohatiť, lebo žalobcovia vykonali platby na základe uzatvorenej zmluvy o úvere. Namietal premlčanie nároku Navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

3. Žalobcovia sa k vyjadreniu žalovaného vyjadril písomným podaním zo 6.7.2023, pričom uviedli, že v tomto konaní žalovaný nepreukázal skúmanie bonity spotrebiteľov s odbornou starostlivosťou. Dôvodili, že žalovaný v konaní 20Csp 18/2022 (právoplatne skončené) ani do tretice nepredložil dôkaz o skúmaní bonity, pričom ani v aktuálne predložených dokladoch nie je náležité skúmanie bonity vo vzťahu k obom spotrebiteľom, pričom je v podkladoch uvedené, že žiadateľovi boli zamietnuté až tri žiadosti o úver. Na základe uvedeného je možné predmetný úver považovať za bezúročný a bez

poplatkov. Vo vzťahu k premlčaniu uviedli, že námietka je nedôvodná, pretože o tom, že sa žalovaný bezdôvodne obohatil sa žalobcovia dozvedeli až v konaní 20Csp 18/2022. Navrhli žalobe vyhovieť.

4. Napokon sa žalovaný vyjadril k vyjadreniu žalobcov písomným podaním z 1.8.2023, pričom opätovne konštatoval neunesenie dôkazného bremena. Dôvodil, že vo výroku rozsudku vo veci 20Csp 18/2022 súd nevyslovil záver o neplatnosti postúpenia pohľadávky. Tvrdil, že zamietnutie predošlých žiadostí o úver nemá relevanciu, nakoľko vo výpise sa nachádza iba informácia o zamietnutých žiadostiach bez akýchkoľvek bližších detailov, pričom žiadateľ mohol žiadať aj vyššiu čiastku ako 2.000 eur. Napokon uviedol, že žalobcovia nepreukázali, že uhradili na účet žalovaného platby vo výške 224 eur. Opätovne navrhol žalobu zamietnuť.

5. Podľa § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len Cs.p.) súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

6. Podľa § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

7. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi oboznámením obsahu celého spisu najmä žalobou, písomným vyjadreniami strán sporu, ako aj ostatného spisového materiálu a zistil tento skutkový stav:

8. Dňa 16.10.2014 bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX medzi žalobcami a právnym predchodcom žalovaného (E. E., F.).

9. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 20Csp 18/2022-227 zo dňa 29.7.2022, v konaní o zaplatenie 1.280,54 eur s prísl., bola žaloba žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o. proti žalovaným 1. A. B., nar. XX.X.XXXX a 2. D. B., nar. XX.XX.XXXX, zamietnutá kvôli nedostatku aktívnej vecnej legitímácie a žalobcovi bola uložená povinnosť nahradiť žalovaným trovy konania v rozsahu 100%.

10. Súd prvej inštancie vo vyššie uvedenom konaní konštatoval, že spoločnosť E. E., F. (právny predchodca žalovaného v tomto konaní) nemohla postúpiť spoločnosti EOS KSI Slovensko, s.r.o. (žalovaný v tomto konaní) tzv. živý úver, keďže k postúpeniu pohľadávky došlo pred konečnou splatnosťou úveru stanovenou zmluvou na 25.10.2024, pričom právny predchodca nepreukázal súdu dostatočné skúmanie bonity spotrebiteľov.

11. Samotný žalobca (spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o.) uviedol vo svojej žalobe v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 20Csp 18/2022, že žalovaní v tomto pokonaní po postúpení pohľadávky uhradili sumu 224 eur, čo pre súd nebolo sporné.

12. Zistený skutkový stav súd prvej inštancie takto právne posúdil:

13. Podľa § 52 ods. 1,2,3,4 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

15. Právny vzťah medzi účastníkmi bolo potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

16. Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci, poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

17. Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona spotrebiteľom podľa tohto zákona sa rozumie fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

18. Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

20. Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

21. Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

22. Podľa § 7 ods.1 zákona č. 129/2010 Z. z. veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Povinnosť podľa prvej vety sa považuje za splnenú, ak je splatenie spotrebiteľského úveru v celom rozsahu zabezpečené peňažnými prostriedkami alebo cennými papiermi; tým nie je dotknuté ustanovenie § 17 ods. 3.

23. Podľa § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z. z. ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

24. Poskytovanie bankových služieb je predmetom podnikateľskej činnosti právneho predchodcu žalobcu, pričom zo zmluvy nevyplýva, že by žalovaný pri uzatváraní zmluvy jednal v rámci predmetu svojej podnikateľskej alebo inej obchodnej činnosti, zamestnania alebo povolania.

25. Posudzovaný právny vzťah strán je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou, konkrétne ide o spotrebiteľský úver. Právny predchodca žalobcu bol od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a žalovaný v postavení spotrebiteľa, preto uvedený právny vzťah je v režime spotrebiteľského práva. Právny vzťah strán súd posúdil podľa noriem spotrebiteľského práva, a to podľa osobitného právneho predpisu zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy a všeobecného právneho predpisu Občianskeho zákonníka.

26. Podľa NSS ČR sp. zn. 1 As XX/XXXX - G. kasačného soudu je třeba uvedené závěry krajského soudu chápat ve vzájemné souvislosti tak, že součástí odborné péče při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele je také posouzení rozhodujících listin a vynaložení patřičného úsilí, podloženého odborností a profesionalitou, aby byly zjištěny všechny potřebné skutečnosti v nezbytném rozsahu. Proto je nutno dovodit také požadavek na doložení tvrzení dlužníka o jeho majetkových poměrech. Samotné ničím

nedoložené prohlášení spotřebitele nemůže vést k řádnému prověření jeho schopnosti splácet úvěr, neboť se dle slov krajského soudu jedná o situace, kdy by osoba jednající s odbornou péčí měla a mohla mít pochybnosti o pravdivosti tvrzených skutečností. Smyslem zakotvení povinnosti poskytovatelů spotřebitelských úvěrů posuzovat úvěruschopnost spotřebitele (§ 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru) je především ochrana spotřebitelů před rizikovými úvěry a dále řešení problému rostoucího zadluženosti domácností (viz důvodová zpráva k zákonu o spotřebitelském úvěru). Povinnost věřitele posoudit před uzavřením smlouvy bonitu spotřebitele představuje pro spotřebitele i určitou záruku, že věřitel bude při poskytování úvěru postupovat tak, aby jej do určité míry chránil před neschopností splácet. Primárním chráněným zájmem je zde ochrana spotřebitele před neodpovědným poskytnutím úvěru, které by vedlo k jeho insolvenční situaci se všemi negativními následky, a to jak ekonomickými v podobě ztráty majetku, tak společenskými v podobě společenské stigmatizace (viz Wachtlová, L., Slanina, J.: Zákon o spotřebitelském úvěru. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2011, s. 99).

27. Súd prvej inštancie mal za nesporné preukázané, že už z právoplatne skončeného konania vo veci tunajšieho súdu vedenej pod sp. zn. 20Csp 18/2022 vyplýva, že bonita spotrebiteľov nebola skúmaná adekvátnym spôsobom a dodávateľ nekonal s odbornou starostlivosťou. Z uvedeného je možné uzavrieť, že sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, čo vo vzťahu k tejto otázke predstavuje tzv. res iudicata. Na tomto nič nemení ani fakt, že bezúročnosť a bezpoplatkovosť nebola konštatovaná vo výrokovej časti rozsudku.

28. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

29. Podľa § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

30. Podľa § 456 OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

31. Vo vzťahu k žalovaným namietanému premlčaniu je nutné uviesť, že námietka premlčania je nedôvodná, pretože o tom, že sa žalovaný bezdôvodne obohatil sa žalobcovia dozvedeli podľa ich tvrdenia až v konaní 20Csp 18/2022, čo nebolo relevantným spôsobom vyvrátené.

32. Žalobca teda mal žalovanému zaplatiť len sumu 2.000 Eur, ktorú reálne ako úver vyčerpal a keďže mu zaplatil až 2.007,93 Eur (celková čiastka, ktorú mali žalovaní zo zmluvy zaplatiť – 3.732,70 eur po odrátaní sumy 1.724,77 eur, na úhradu ktorej boli žalovaní vyzvaní v pôvodnom konaní žalobcom), bolo dôvodné zaviazat' žalovaného k zaplaceniu sumy 224 Eur predstavujúcu jeho bezdôvodné obohatenie v dôsledku plnenia bez právneho dôvodu podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže ako už bolo vyššie konštatované, práve túto sumu uhradili žalobcovia (v pôvodnom konaní žalovaní) po postúpení pohľadávky, pričom postúpenie pohľadávky bolo konštatované v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 20Csp 18/2022 ako neplatný právny úkon.

33. Z prisúdenej sumy súd priznal aj úroky z omeškania s poukazom na § 517 ods. 1, 2 OZ.

34. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

35. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

36. V danom prípade žalobcovia od žalovaného požadovali úroky z omeškania až odo dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby žalovanému, t. j. od 11.5.2023. V tom čase úroky z omeškania predstavovali 8,75 % p. a., preto súd priznal úroky z omeškania tak v zmysle dispozičnej zásady tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

37. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti a právne ustanovenia súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

38. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobcovia boli v konaní plne úspešní, preto majú voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.